

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

Uvodne napomene

U skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore, broj 06-85/2, od 27. decembra 2012. godine, Vlada Crne Gore je obavezala Ministarstvo finansija da pripremi Prijedlog mjera za suzbijanje sive ekonomije za 2013. godinu, uključujući i mjere neophodne za jačanje institucionalnih i kadrovskih kapaciteta organa državne uprave nadležnih za kontrolu i naplatu prihoda.

S tim u vezi, formirana je Radna grupa za izradu Seta prijedloga mjera za suzbijanje sive ekonomije za 2013. godinu u čijem sastavu su, pored predstavnika nadležnih državnih organa, uključeni i predstavnici socijalnih partnera, privrede, Skupštine Crne Gore i Državnog tužilaštva. Na ovaj način su u rješavanje ovog bitnog pitanja usključene sve relevantne strukture u društvu.

Osnovni cilj rada Radne grupe je doprinos povećanju stepena transparentnosti, objektivnosti i koordinacije u radu državnih organa sa krajnjim efektom u smanjenju sive ekonomije.

Radna grupa je u periodu januar-mart 2013. godine organizovala dva sastanka, na kojima su svi članovi izrazili punu posvećenost rješavanju problema sive ekonomije i istakli da su prioritetni načini za suzbijanje neregularnog poslovanja rigoroznije kaznene mjere i poštovanje principa neselektivnosti i transparentnosti u vršenju zakonskih ovlašćenja. Polazna premisa u radu Radne grupe za izradu Seta prijedloga mjera za suzbijanje sive ekonomije za 2013. godinu je nulta stopa tolerancije za sivu ekonomiju.

U skladu sa Informacijom o preduzetim mjerama za suzbijanje sive ekonomije, koju je Vlada CG usvojila na sjednici od 14. februara 2013. godine i Zaključkom Vlade CG, broj 06-299/3, od 21. februara 2013. godine, Radna grupa je nakon analiziranja mjera i aktivnosti, a na osnovu prijedloga koje su dostavili članovi Radne grupe, utvrdila Predlog Akcionog plana za suzbijanje sive ekonomije za 2013. godinu.

U kreiranju Akcionog plana za suzbijanje sive ekonomije za 2013. godinu zastupljeni su sljedeći principi:

- Nulta stopa tolerancije na sivu ekonomiju;
- Primjena neselektivnog pristupa u djelovanju državnih organa prema tržišnim učesnicima;

- Povećanje stepena transparentnosti u radu državnih organa i vršenju zakonskih ovlašćenja;
- Intenziviranje koordinacije u radu državnih organa;
- Kvantifikacija i vrednovanje efekata sprovedenih mjera.

Akcioni plan je strukturiran po pravcima djelovanja na nekoliko nivoa i to:

- Zakonodavne aktivnosti;
- Operativne aktivnosti;
- Jačanje institucija (IT i kadrovskih kapaciteta);
- Međuinstitucionalna saradnju i edukacija.

U dijelu implementacije mjera predviđenih akcionim planom za svaku aktivnost su utvrđeni:

- Nadležna institucija koordinator, koja je odgovorna za realizaciju mjere, kao i institucije učesnice u realizaciji;
- Efekti i ciljevi koji će se implementacijom mjere postići;
- Rokovi u kojima je neophodno zadate mjere realizovati.

Radna grupa za izradu Seta prijedloga mjera za suzbijanje sive ekonomije za 2013. godinu formirala sljedeće Radne timove: Radni tim koji će izvršiti analizu važeće zakonske regulative; Radni tim za edukaciju zaposlenih u inspekcijskim službama, u dijelu pripremanja, podnošenja i učestvovanja u prekršajnom postupku; Radni tim za unaprijeđenje koordinacije i saradnje među državnim organima; Radni tim za povećanje efikasnosti naplate boravišne takse; Radni tim za suzbijanje sive ekonomije na tržištu rada i iniciranje procentualnog povećanja iznosa minimalne zarade; Radni tim za pripremu prijedloga modela koji će omogućiti refundiranje iznosa fiskalnog računa ili jednog dijela naplaćene novčane kazne licima koja Poreskoj upravi dostave na uvid fiskalni račun koji nije izdat u skladu sa važećim propisima.

Navedeni Radni timovi će svoje izvještaje o radu i realizaciji mjera za suzbijanje sive ekonomije dostavljati koordinatoru Radne grupe petnaestodnevno. Takođe, sve institucije nosioci mjera iz Akcionog plana će petnaestodnevno izvještavati Ministarstvo finansija o realizaciji i efektima mjera, a za mjere sa kontinuiranim rokom implementacije Izvještaj će dostavljati kvartalno.

Radna grupa će cijeniti efikasnost u radu institucija, odnosno stepen i kvalitet izvršavanja obaveza o čemu će Ministarstvo finansija kvartalno informisati Vladu Crne Gore.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
I ZAKONODAVNI OKVIR				
1	Pooštavanje kaznene politike kroz izmjene Zakona o porezu na dodatu vrijednost.	MF / PU	I kvartal	Sprječavanje neregularnog i nelegalnog poslovanja i poštovanje propisa prilikom obavljanja djelatnosti (evidentiranje prometa preko registar kasa, izdavanje fiskalnih računa, prijava i odjava obavljanja oporezive djelatnosti...). Povećanje poreske discipline, povećanje prihoda usljed poštovanja propisa.
2	Pooštavanje kaznene politike kroz izmjene Zakona o akcizama.	MF / PU, UC	II kvartal	Efikasnija kaznena politika i povećanje poreske discipline, manji broj počinjenih prekršaja, veći prihodi zbog poštovanja propisa.
3	Nastavak kontinuiranog povećanja visine akciza na cigarete do nivoa u EU, uz stvaranje uslova za implementaciju Uredbe o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića kontrolnim akciznim markicama u dijelu koji se odnosi na hologramski sistem zaštite.	MF	II kvartal	Sprječavanje nelegalnog tržišta postepenim regionalnim usklađivanjem, povećanje javnih prihoda po osnovu akcize na promet duvanskih proizvoda i alkoholnih pića.
4	Unaprijeđenje sistema evidencije, kontrole i oporezivanja zatečenih zaliha cigareta.	MF	U kontinuitetu	Smanjenje nelegalnog prometa cigareta i povećanje javnih prihoda.
5	Revidiranje akcizne politike u dijelu koji se odnosi na korišćenje lož ulja za grijanje u pekarskoj i mljekarskoj industriji.	MF / PU		Sprječavanje zloupotreba kod prometa akciznih proizvoda, veća mogućnost zaštite domaće proizvodnje hrane, ravnomjerniji regionalni razvoj, povećanje zaposlenosti naročito na sjeveru Crne Gore, kao i drugi pozitivni efekti u pravcu razvoja poljoprivrede.
6	Ukoliko pojačane kontrole ne daju očekivane efekte definisati model za refundiranje procenta iznosa fiskalnog računa ili dijela izrečene novčane	MF / PU, MP, UZIP	Nakon procjene efekata kontrole	Pojačan nadzor i praćenje evidentiranja prometa od strane kupaca, kao i povećanje javnih prihoda kroz povećanje poreske discipline.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVÉ EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
	kazne licima koja Poreskoj upravi dostave na uvid fiskalni račun koji nije izdat u skladu sa propisima, kao i izmjena zakonske regulative u dijelu unaprijeđenja PDV sistema oporezivanja kroz precizna zakonska rješenja (registracija, izdavanje fiskalnih računa, poreski obuhvat).			
7	Razmotriti mogućnost izmjene Uredbe o uslovima i kriterijumima objavljivanja liste poreskih dužnika u cilju što skorijeg objavljivanja navedene liste, kao i objavljivanja bijele liste poreskih obveznika koji redovno i u skladu sa propisima izmiruju svoje poreske obaveze.	MF / PU	II kvartal	Povećan nivo transparentnosti, preventivno djelovanje i povećanje poreske discipline.
8	Izmjena Zakona o računovodstvu i reviziji u dijelu koji se odnosi, između ostalog na uvođenje javnog nadzora i uvođenje obaveze pokrića akumuliranog gubitka najkasnije u periodu od 5 godina.	MF / PU, SB	IV kvartal	Povećan nivo transparentnosti i kvaliteta u radu revizorskih kuća i računovodstvenih agencija.
9	Aktivnosti na implementaciji Zakona o mjenici i adekvatan tretman u slučaju izdavanja mjenice bez pokrića. U saradnji sa Centralnom bankom i poslovnim bankama unaprijediti mehanizme korišćenja mjenice kao instrumenta obezbjeđenja potraživanja, kao i razmatranje mogućnosti uvođenja akceptnog naloga.	MF / CBCG, Državno tužilaštvo, PKCG	III kvartal	Povećanje efikasnosti u izvršnom postupku.
10	Uvođenje obavezne uplate pazara na poslovne račune i određivanje visine blagajničkog maksimuma od strane Poreske uprave na predlog poreskog obveznika. Takođe definisati obavezu isplate zarada i naknada zarada preko računa u banci.	MF / MRSS	II kvartal	Povećan stepen poreske discipline, javnih prihoda i zaštite prava zaposlenih.
11	Napлата koncesione naknade po modelu PDV naplate.	Kabinet potpredsjednika Vlade za EPIFS / MF, PU	II kvartal	Uvesti obaveznost korišćenja modela naplate PDV kod naplate koncesionih naknada, koji podrazumijeva obračun nadoknade po izdavanju fakture.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
12	Preispitati politiku paušalnog oporezivanja, s posebnim akcentom na advokate, poljoprivredne proizvođače, ordinacije i taksi udruženja.	Kabinet potpredsjednika Vlade za EPIFS / MF, PU	IV kvartal	Upodobiti zakonska rješenja u vezi sa paušalnim oporezivanjem kako bi se unaprijedila ova oblast i ostvarili veći prihodi.
13	Razmotriti mogućnost donošenja Zakona o sprječavanju obavljanja neregistrovane djelatnosti ili doraditi postojeći regulatorni okvir.	MF / ME, UPCG	U kontinuitetu	Uvođenje neregularnog rada u legalne tokove i povećanje budućih prihoda.
14	Razmotriti mogućnost donošenja Zakona o rokovima plaćanja.	ME / MP	IV kvartal	Efikasnija i blagovremena naplata potraživanja i dugovanja.
15	Procentualno povećanje iznosa minimalne zarade uz utvrđivanje efekata koje bi takvo povećanje imalo na budžetske rashode.	MRSS / SSCG, USSCG, Unija poslodavaca	I kvartal	Povećanje budžetskih prihoda (veća osnovica).
16	Priprema izmjene zakonskih propisa iz oblasti tržišta rada u svrhu povećanja novčanih kazni za prekršaje koji se odnose na rad na crno.	MRSS	I kvartal	Povećanje stepena poreske discipline.
17	Uraditi analizu mogućnosti uvođenja jedinstvenog postupka za izdavanje radne i boravišne dozvole za zapošljavanje i rad stranaca u Crnoj Gori.	MRSS / MUP, PU, UzIP, ZZZCG	I kvartal	Elektronska povezanost nadležnih institucija, smanjenje neformalnog zapošljavanja, povećan priliv prihoda.
18	Izmjene zakonskih propisa u dijelu definisanja posebnih olakšica kod zapošljavanja novih zaposlenih (naročito u privrednim društvima koja prvi put počinju sa radom).	ME / MRSS	Nakon procjene	
19	Unaprijeđenje sistema naplate boravišne takse kroz izmjene zakonske regulative.	MORT / MF	IV kvartal	Povećanje budžetskih prihoda

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
20	Razmotriti mogućnost donošenja Zakona o posebnom identifikacionom broju.	Kabinet potpredsjednika Vlade za EPIFS / MIDT, MUP, MF	U kontinuitetu	Ovim bi se Zakonom uredio način uvođenja, određivanja, dodjeljivanja, korištenja i poništavanja posebnog identifikacijskog broja, te prava i obveze nadležnih tijela i ovlaštenih pravnih osoba u sprovođenju odredaba ovog zakona, a u svrhu povećanja djelotvornosti pravnog sistema. Posebni identifikacioni broj predstavlja stalnu oznaku obveznika koja bi se koristila u službenim evidencijama, u svakodnevnom radu i kod razmjene podataka...
21	Naplata novčanih kazni putem pasivnog izvršenja preko Registra novčanih kazni.	Kabinet potpredsjednika Vlade za EPIFS / MP, UzIP, PU	II kvartal	Odnosi se na izvršenje novčane kazne izrečene prekršajnim nalogom. Ovim bi se uvelo da kažnjeni za prekršaj sve dok ne plati novčane kazne i troškove postupka koji su ili bi se evidentirali u RNKiPE ne bi dozvolilo ostvarivanje bilo kojeg drugog prava, pred organima državne uprave, dok ne izmiri prethodne obaveze. Odnosi se i na fizička i pravna lica.
22	Izmjena Zakona o privrednim društvima, zabrana osnivanja privrednih društava i obavljanje samostalne djelatnosti licima koja su vlasnici privrednih društava koja su u stečaju, koja ne izmiruju poreske obaveze ili su likvidirana do izmirenja ukupnih obaveza ili u periodu od 10 godina.	ME / MF, PU	IV kvartal	Povećanje pravne sigurnosti subjekata i poreske discipline
23	Rješavanje problema osnivanja više privrednih društava od strane jedne osobe (ili povezanih lica) radi izbjegavanja plaćanja poreza ili prikrivanja toka novca.	Kabinet potpredsjednika Vlade za EPIFS / ME	II kvartal	Zakonski urediti mogućnost da jedno lice ili njemu povezana lica ne mogu osnivati više preduzeća, kako bi se izbjeglo plaćanje obaveza prethodnog društva.
24	Analiza važećih propisa koji se odnose na utvrđivanje carinske vrijednosti robe i eventualno preduzimanje aktivnosti na izmjenama istih.	UC	II kvartal	Precizno definisanje postupka utvrđivanja carinske vrijednosti robe i obračuna carinskog duga na stvarno plaćenu cijenu robe. Konačan rezultat je obračun carinskog duga na ispravno utvrđenu osnovicu.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
25	Precizno definisanje oblika saradnje i zajedničkih akcija službenika Uprave carina i pripadnika granične policije na graničnim prelazima i u prigraničnom području. Razmotriti potpisivanje sporazuma između Uprave carina, Uprave policije - Sektora granične policije i Poreske uprave.	UC / UP, PU	II kvartal	Definisanjem oblika saradnje i zajedničkih akcija organa postiže se efikasnija, organizovanija i kompleksnija kontrola i zaštita državne granice i prigraničnog područja. Smanjenje krijumčarenja robe i putnika na graničnim prelazima i prigraničnom pojasu.
26	Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o turizmu radi uvođenja evidencije prometa akciznih proizvoda u okviru ugostiteljske djelatnosti.	UZIP	II kvartal	Bolja kontrola obima potrošnje akciznih proizvoda u ugostiteljstvu.
27	Analizirati stanje i obim sive ekonomije na nacionalnom nivou i po sektorima privredne djelatnosti.	MF/PU/MRSS/ME	U kontinuitetu	Rezultati istraživanja pojava oblika i obima sive ekonomije će u značajnoj mjeri doprinijeti opredjeljivanju konkretnih instrumenata i mjera za suzbijanje sive ekonomije u privrednim djelatnostima gdje su najviše izražene. Takođe, očekuje se i lakše identifikovanje nadležnih institucija koje mogu kratkoročno doprinijeti ostvarivanju željenih efekata.
II OPERATIVNE AKTIVNOSTI				
1	Pojačana kontrola ovlaštenih distributera fiskalnih uređaja i oduzimanje licenci distributerima i serviserima u slučaju neregularnog stavljanja fiskalnih kasa u promet.	MF / PU	U kontinuitetu	Evidentiranje cjelokupnog prometa preko registar kasa i sprječavanje neregularne distribucije i servisiranja fiskalnih kasa. Povećanje poreskog obuhvata prometa, eliminisanje izbjegavanja evidentiranja prometa preko registar kasa i povećanje prihoda.
2	Pojačane kontrole imaoća akciznih dozvola.	PU	U kontinuitetu	Povećanje prihoda po osnovu akciznih proizvoda, kao i sprječavanje zloupotreba kod prometa akciznih proizvoda.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVÉ EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
3	Pojačana kontrola namjenskog trošenja mineralnih ulja koja se koriste u industrijske i komercijalne svrhe i za grijanje.	PU / UC	U kontinuitetu	Otkrivanje slučajeva nenamjenskog trošenja mineralnih ulja, a samim tim i nepravilnog obračuna akcize.
4	Pojačana i sinhronizovana saradnja nadležnih državnih organa u cilju smanjenja učešća sivog tržišta kod prometa duvanskih proizvoda (cigareta).	AzD / PU, UC, UzIP, UP	U kontinuitetu	Povećanje prihoda (13-15 miliona eura za 2013. godinu). Smanjenje sivog tržišta (do polovine 2013. godine da se smanji na 10%, a do kraja 2013. godine na 3-5%).
5	Pojačane kontrole izdavanja fiskalnih računa u svim sektorima poslovanja (pored maloprodajnih objekata obuhvatiti i tržište usluga).	PU / UzIP	U kontinuitetu	Poboljšanje naplate PDV-a, povećanje poreskih prihoda, zaštita privrednih subjekata čije je poslovanje potpuno usaglašeno sa zakonskom regulativom od nelojalne konkurencije.
6	Prema podacima Poreske uprave sačiniti listu svih pravnih subjekata koji kasne više od mjesec dana sa isplatom zarade zaposlenima, sa iznosom doprinosa koji se po tom osnovu potražuju, periodom za koji se doprinosi potražuju, brojem zaposlenih na koje se to odnosi i obrazloženjem opravdanosti razloga koji su uticali na kašnjenje.	PU	II kvartal	Povećanje transparentnosti u izvršavanju obaveza poreskih obveznika.
7	Ažuriranje podataka o upisu hipoteke gdje je Poreska uprava hipotekarni povjerilac i sačinjavanje izvještaja o redu hipotekarnih povjerilaca u takvim slučajevima.	PU / UzN	U kontinuitetu	Kvalitetniji uvid u podatke. Brži postupak i veći broj slučajeva aktiviranja hipoteke.
8	Kontrole prodaje putem novinskih oglasa, interneta, tv-a i sl.	PU/UzIP/UP/UC	U kontinuitetu	Povećanje poreske discipline i budžetskih prihoda
9	Eliminisati mogućnost zloupotrebe svojstva pravnog lica i miješanje imovine, odnosno sredstava vlasnika i društva. U tom smislu neophodno je pokrenuti prekršajni postupak protiv	PU	U kontinuitetu	Unaprijeđenje sistema finansijskog izvještavanja i transparentnosti poslovanja, zaštita povjerilaca, sprječavanje evikcije odnosno utaje poreza.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
	člana ili akcionara koji zloupotrijebi društvo u namjeri da postigne zakonom nedozvoljene ciljeve, postupajući sa imovinom društva kao da je njegova lična imovina.			
10	Intenziviranje razmjene podataka i saradnje Uprave carina i Poreske uprave kroz zajedničke naknadne kontrole akciznih proizvoda.	UC / PU	U kontinuitetu	S obzirom na podijeljene nadležnosti nad kontrolom akciznih roba između Uprave carina i Poreske uprave, ovim aktivnostima će se postići puna efikasnost u otkrivanju i otklanjanju nepravilnosti i sprječavanju zloupotreba.
11	Sprovođenje akcija kontrole snabdijevanja brodova i jahti gorivom, kao i kontrole rada slobodnih carinskih prodavnica u cilju sprječavanja mogućih zloupotreba i izbjegavanja plaćanja dažbina.	UC	U kontinuitetu	Sprječavanje nezakonitog postupanja i uspostavljanje pune kontrole u sprovođenju navedenih postupaka i sprječavanje mogućnosti da se roba koja je predmet ovih postupaka upotrijebi u svrhe drugačije od odobrenih.
12	Pojačane kontrole: postupka uvoza, izvoza, tranzita i skladištenja akciznih proizvoda, porijekla, vrijednosti i svrstavanja robe po carinskoj tarifi, rada špediterskih kuća, sprovođenja pojednostavljenih postupaka i postupaka carinjenja robe u graničnim ispostavama, kao i pojačane aktivnosti Odsjeka za suzbijanje krijumčarenja na graničnim prelazima i prigraničnom području.	UC	U kontinuitetu	Eliminisanje zloupotreba u postupcima čiji je predmet akcizna roba i preduzimanje mjera kaznene politike i naplate propisanog iznosa akcize, ispravan obračun i naplata carinskog duga, postizanje većeg povjerenja i discipline učesnika u carinskom postupku.
13	Jačanje kontrolne funkcije Odsjeka za naknadnu kontrolu, Odsjeka za carinsku reviziju, Odsjeka za obavještajni rad, Odsjeka za carinske istrage, Odsjeka za suzbijanje krijumčarenja i Odeljenja za unutrašnju kontrolu. Jačanje kadrovskih kapaciteta u navedenim organizacionim jedinicama.	UC	U kontinuitetu	Smanjenje nezakonitih radnji, veći obračun carinskog duga, podizanje stepena profesionalnosti carinskih službenika.
14	Pojačane kontrole dokaza o nabavci akciznih proizvoda (porijeklo robe) u trgovini na malo i veliko.	UzIP	Kontinuirano i pojačano u toku turističke sezone	Uređeno tržište i povećan priliv prihoda.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
15	Pojačane kontrole izdavanja fiskalnih i drugih računa (paušalci) za prodatu robu i pruženu uslugu u trgovini, zanatstvu, turizmu i ugostiteljstvu i drugim uslugama, kao i lica koja obavljaju samostalne lične djelatnosti (advokata, notara, arhitekata, ljekara u privatnoj praksi, stomatologa, frizera, i sl, te sektora trgovine polovnim automobilima, auto - servisa, pijačne trgovine, organizovanja javnih koncertnih manifestacija i sl).	UzIP / PU	Kontinuirano i pojačano u toku turističke sezone	Uređeno tržište i povećan priliv prihoda.
16	Kontrola rada "na crno", odnosno neformalnog zapošljavanja, posebno u dijelu osiguranja zaposlenih na minimalnu zaradu, uplate doprinosa za socijalno osiguranje; primanje dijela zarade "na ruke" i prekovremenog angažmana zaposlenih koji se ne plaća (posebno kod rizičnih segmenata: turizma, ugostiteljstva i trgovine, građevinarstva, poljoprivrede i sl.).	UzIP / PU	Kontinuirano i pojačano u toku turističke sezone, kao i za vrijeme državnih i vjerskih praznika	Legalizacija novih radni mjesta. Smanjenje obima sive ekonomije, povećanje budžetskih prihoda, zaštita registrovanih privrednih subjekata od nelojalne konkurencije.
17	Intenzivan nadzor zakonitosti boravka i rada stranaca, naročito u vrijeme građevinske i turističke sezone.	UzIP / UP	U kontinuitetu	Smanjen obim neprijavljenog rada i nezakonitog boravka stranaca.
18	Kontrola obavljanja djelatnosti iz oblasti morskog dobra (skippera stranaca, plažnog mobilijara, obavljanje ugostiteljskih i turističkih djelatnosti na teško pristupačnim terenima, itd).	Kabinet potpredsjednika Vlade za EPIFS / UzIP, PU	Tokom ljetnje turističke sezone	Smanjenje obima sive ekonomije i povećanje budžetskih prihoda.
19	Jača inspeksijska kontrola eksploatacije mineralnih sirovina, šljunka i pijeska.	Kabinet potpredsjednika Vlade za EPIFS / UzIP	U kontinuitetu	Smanjenje obima sive ekonomije i povećanje budžetskih prihoda.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
20	Kontrola legalnosti obavljanja djelatnosti trgovine i zanatstva (bez prijave trgovine/zanata), turizma i ugostiteljstva (bez odobrenja za rad) igre na sreću (ugovor o koncesiji).	UzIP / PU	Kontinuirano i pojačano u toku turističke sezone	Smanjenje obima sive ekonomije i povećanje budžetskih prihoda.
21	Kontrola evidencije nabavke i prodaje robe (trgovina na veliko i malo) i pružanja trgovinskih usluga, uključujući i kontrolu porijekla robe.	UzIP / PU	Kontinuirano i pojačano u toku turističke sezone	Smanjenje obima sive ekonomije i povećanje budžetskih prihoda.
22	Razmotriti mogućnost da se za uvoznike duvanskih proizvoda uvede kontrola transportnih sredstva u posebnim skladištima prije preuzimanja od strane uvoznika.	UC	II kvartal	Smanjenje nelegalnog prometa duvanskih proizvoda i povećanje javnih prihoda.
23	Kontrola tzv. "diler a soba" i privatnog smještaja.	UzIP	Tokom ljetnje turističke sezone	Legalizacija privatnog smještaja i povećan priliv prihoda.
24	Kontrola privremenih objekata u toku turističke sezone.	UzIP	Tokom ljetnje turističke sezone	Smanjenje broja nelegalnog rada u privremenim objektima u zoni morskog dobra i zoni koja je u nadležnosti opština
25	Sprovoditi istraživanja o krijumčarenju roba na i sa područja Crne Gore i u okviru istraživanja identifikovati načine krijumčarenja roba sa drugih područja na područje Crne Gore; identifikovati pravna i fizička lica koja se bave krijumčarenjem roba; i identifikovati načine stavljanja krijumčarene robe u legalne tokove prometa bez evidentiranja i plaćanja PDV-a.	UP	U kontinuitetu	Smanjene obima krijumčarenja i nedozvoljene trgovine.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
26	Sprovoditi istraživanja za kontrolu preduzeća koja se bave uvozom roba, i u okviru istraživanja identifikovati pravna lica koja se bave uvozom goriva, cigareta, alkoholnih i bezalkoholnih pića, bijele tehnike i sl; identifikovati ino destinacije sa kojih se ova roba najčešće uvozi, po karakterističnim i sistematizovanim vrstama roba; prikupiti ino fakture po pojedinim pravnim licima koja vrše uvoz ovih roba; i provjeriti preko Sektora kriminalističke policije vjerodostojnosti sistematizovanih grupa faktura po pojedinim pravnim licima i vrstama.	UP	U kontinuitetu	Smanjene obima zloupotreba u privrednom poslovanju i utaje poreza.
27	Sprovoditi istraživanja o problematici zloupotreba i koruptivnih radnji službenika državne uprave i inspeksijskih organa nadležnih za suzbijanje sive ekonomije.	UP	U kontinuitetu	Smanjene obima korupcije i zloupotreba službenog položaja.
28	U neposrednoj komunikaciji sa poslodavcima utvrditi okvirnu potrebu za radom snagom za vrijeme turističke sezone.	ZZZCG	Do kraja aprila 2013. god.	Bolji uvid u potencijal domaće radne snage.
III JAČANJE INSTITUCIJA (IT, KADROVSKI KAPACITETI...)				
1	Uvođenje centralnog turističkog registra.	MORT	I kvartal	Suzbijanje sive ekonomije u oblasti turizma, kao i kvalitetniji statistički obuhvat pružaoca turističkih i ugostiteljskih usluga.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
2	Formiranje lokalnih timova za praćenje turističke sezone.	MORT / UzIP, PU	II kvartal	Povećanje poreske discipline i budžetskih prihoda
3	Unaprijeđenje informacionog sistema inspekcijskih organa, uz unaprijeđenje elektronske razmjene informacija i podataka u cilju efikasnijeg vršenja inspekcijskog nadzora.	MIDT / PU, UzIP, UC, UP	II kvartal	Povećanje efikasnosti u postupku inspekcijskih kontrola, blagovremeno dobijanje informacija i pravovremeno reagovanje nadležnih inspekcijskih službi. Pravovremeno i efikasno suzbijanje neregularnosti.
4	Izrada elektronskog registra koncesija.	Kabinet potpredsjednika Vlade za EPIFS / MIDT, Komisija za koncesije, ME, MPRR	II kvartal	Efikasnija kontrola i praćenje rada koncesionara.
5	Koordinacija aktivnosti između Uprave carina, MUP-a i Uprave policije na instaliranju video nadzora na graničnim prelazima i unutrašnjim carinskim ispostavama. Formiranje Operativnog centra u Upravi carina i stvaranje uslova za elektronsku razmjenu informacija sa Upravom policije.	UC	II kvartal	Instaliranjem sistema video nadzora u carinskim ispostavama omogućuje se snimanje postupaka i efikasnija kontrola istih, čime se smanjuje mogućnost zloupotreba od strane svih učesnika u carinskom postupku. Povezivanje baze podataka sa UP obezbijediće dobijanje informacija neophodnih u carinskim postupcima. Efikasniji nadzor i kontrola svih učesnika u postupku. Smanjenje broja nezakonitih postupaka.
6	Uvođenje online sistema nadzora nad priređivačima igara na sreću, posebno kladionicama.	UzInS	IV kvartal	Povećanje poreske discipline, budžetskih prihoda i adekvatna implementacija Zakona o igrama na sreću.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
IV SARADNJA I EDUKACIJA				
1	Izrada Komunikacione strategije za aktivnosti na suzbijanju sive ekonomije u cilju transparentnog i kontinuiranog informisanja i edukacije javnosti o aktivnostima na suzbijanju sive ekonomije i preduzetim mjerama.	MF (PR služba) / Biro za odnose s javnošću Vlade CG, ostali državni organi	I kvartal	Razumijevanje štetnosti sive ekonomije i negativnih posljedica za društvo od strane javnosti, jačanje svijesti o obavezi plaćanja poreskih obaveza za sistem u cjelini, smanjenje efekata sive ekonomije i štetnih posljedica.
2	Kampanja za podizanje svijesti u vezi sa problemom kupovine akciznih proizvoda bez akcizne markice i obavezi izdavanja fiskalnog računa i evidentiranja prometa preko registar kase u maloprodaji.	MF / PU	II kvartal	Podići svijest o odgovornom ponašanju pri kupovini akciznih i drugih proizvoda. Jasno ukazati na vezu između kupovine proizvoda bez plaćanja poreza i Budžeta. Pozitivan uticaj na budžetske prihode.
3	Organizovati edukaciju zaposlenih u inspekcijskim službama, u dijelu pripremanja, podnošenja i učestvovanja u prekršajnom postupku.	Vijeće za prekršaje / MP, UzIP, PU, UC	I kvartal	Povećanje kvaliteta u radu inspekcijskih službi.
4	Unaprijeđenje međusobne koordinacije organa nadzora i saradnje sa nadležnim institucijama (pravosuđe, državni organi, lokalna uprava, javna preduzeća i sl.).	PU / UC, UzIP	U kontinuitetu	Efikasnija razmjena podataka, smanjenje prostora za sivu ekonomiju, ublažavanje negativnih efekata sive ekonomije, sprječavanje utaje u plaćanju poreskih obaveza, obezbjeđenje fer tržišnih uslova poslovanja.
5	Edukacija inspekcijskog kadra o efikasnijem sistemu kontrole (seminari, savjetovanja i sl.) i organizovanje obuke za korišćenje tehničke specijalizovane opreme.	PU / UC, UzIP	U kontinuitetu	Podizanje nivoa efikasnosti rada inspekcijskih službi i veća naplata prihoda.
6	Jačanje regionalne i međunarodne carinske saradnje u oblasti bezbjednosti u cilju efikasne borbe protiv prekograničnog kriminala.	UC	U kontinuitetu	Blagovremeno otkrivanje nezakonitosti u prometu roba, posebno opasnih supstanci, nebezbednih proizvoda, robe dvostruke namjene, robe kojom se povređuju prava intelektualne svojine u cilju jačanja bezbjednosti carinskog područja.

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE ZA 2013. GODINU

RB	MJERA	INSTITUCIJA NOSILAC MJERE / INSTITUCIJA KOJA UČESTVUJE U REALIZACIJI MJERE	ROK ZA REALIZACIJU MJERE	EFEKAT - CILJ MJERE
7	Uspostaviti stalni kontakt između sindikata iz zemlje iz koje dolaze nerezidentni radnici i reprezentativnih sindikata u tim sektorima.	SSCG / ZZZCG	U kontinuitetu	Povećanje broja formalno zaposlenih.